

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ

ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
пәндерінен
қорытынды аттестаттауға арналған

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт бойынша)

ЕМТИХАН ТЕСТТЕРІ

1642-нұсқа

Аты-жөні _____

Қала (облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

2020 жыл

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

1. Бұл кітапшада **ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәндерінен тест нұсқалары берілген.
2. Тест сынағына берілетін уақыт 160 минут (2 сағ. 40 мин).
3. **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен «Тыңдалым» бөліміне арналған 2 мәтін, «Лексика-грамматикалық» бөлімге арналған 20 тест тапсырмасы, «Оқылым» бөліміне арналған 2 мәтін беріледі. Әр мәтінге 5 тест тапсырмасы ұсынылады. Тапсырмада берілген 5 жауаптың біреуі ғана дұрыс.
4. Таңдау пәні бойынша 40 тест тапсырмасы ұсынылады. Оның ішінде 20 тест тапсырмасы бір дұрыс жауаппен және 20 тест тапсырмасы бір немесе бірнеше дұрыс жауаппен беріледі.
5. Емтихан барысында біріншіден **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен тест тапсырмаларын орындау қажет, содан соң **ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәні бойынша тест тапсырмалары орындалады.
6. Есептеу жұмыстары үшін кітапшаның бос орындарын пайдалануға болады.
7. Тест аяқталған соң кітапшаны кезекшіге өткізу қажет.
8. **Тестілеу кезінде:**
 - сыныптан рұқсатсыз шығуға;
 - орын ауыстыруға;
 - кітапшаны ауыстыруға, тест тапсырмаларын көшіруге;
 - тест мазмұнын және дұрыс жауаптар кілттерін табатын мәліметті пайдалануға;
 - ақпараттық мәліметтерді, электронды жазба кітапшаларын, ұялы телефондар, калькуляторды және т.б. байланыс құралдарын пайдалануға**қатаң тыйым салынады.**

ОРЫС ТІЛІ

Тыңдалым

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

1. Первым якорем служил
 - A) бивень слона
 - B) деревянный плуг
 - C) металлический крюк
 - D) мешок с песком
 - E) огромный камень
2. Действия матросов при неудачной попытке достать якорь
 - A) покидали корабль
 - B) обследовали помещение
 - C) обрубали канаты
 - D) открывали паруса
 - E) включали систему водоотлива
3. Вес якоря на крейсере «Адмирал Кузнецов»
 - A) 15 тонн
 - B) 5 тонн
 - C) 10 тонн
 - D) 7 тонн
 - E) 2 тонны
4. Ответственное задание «якорного ныряльщика»
 - A) спасти утопающих пассажиров
 - B) воткнуть якорь в грунт
 - C) следить за погодой
 - D) найти сокровища на дне
 - E) наловить рыбы для еды
5. Цель текста
 - A) акцентировать внимание на использование якоря в Средиземноморье
 - B) рассказать о великих подвигах ныряльщиков
 - C) показать мощь мирового судопроизводства
 - D) рассказать об эволюции видов якоря
 - E) рассказать об особенностях кораблестроения

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

6. Раствор, в котором варили кору тутового дерева в начале производства
 - A) молоко
 - B) водозэмульсия
 - C) соленая вода
 - D) известь
 - E) рисовая вода
7. Имя правителя, который наладил в своем государстве собственное производство бумаги
 - A) Екатерина II
 - B) Елизавета I
 - C) Николай II
 - D) Петр I
 - E) Елизавета II
8. Материалы, которые использовали для производства бумаги по технологии Цань Луня
 - A) продукт животного происхождения
 - B) железо, цинк и алюминий
 - C) волокна тутового дерева, побеги бамбука
 - D) материалы, созданные искусственно
 - E) пластмассовые и синтетические материалы
9. Изобретение бумаги принадлежит
 - A) Российскому государству
 - B) Древнему Египту
 - C) Пергамскому царству
 - D) Китайскому государству
 - E) Итальянскому государству
10. Заслуга Цай Луня
 - A) обобщил знания и усовершенствовал процесс производства бумаги
 - B) хранил тайну производства бумаги много веков
 - C) распространил технологию производства бумаги по всему миру
 - D) продавал технологию производства бумаги
 - E) упростил систему производства бумаги

Лексико-грамматикалық бөлім

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. Ъ в слове
 - A) молот...ба
 - B) интер...ер
 - C) под...езд
 - D) обез...яна
 - E) в...юга
2. Однозначное слово
 - A) кнопка
 - B) хвост
 - C) ручка
 - D) нота
 - E) берёза
3. Гласная **a** пропущена в слове
 - A) взр...слеть
 - B) недор...сль
 - C) зар...сль
 - D) р...сток
 - E) р...сти
4. Неопределённое местоимение
 - A) какой?
 - B) каждый
 - C) какой-нибудь
 - D) никакой
 - E) которая
5. Дробное числительное
 - A) две третьих
 - B) двое
 - C) двести
 - D) двадцать
 - E) два
6. Существительное имеет форму только единственного числа
 - A) дрожжи
 - B) тренер
 - C) ножницы
 - D) детвора
 - E) экономист

7. Фразеологизм, в котором есть местоимение
- А) до глубины души
 - В) делать из мухи слона
 - С) бежать сломя голову
 - Д) взять быка за рога
 - Е) взять себя в руки
8. Подлежащее в предложении выражено числительным
- А) Учиться всегда пригодится.
 - В) Большое видится на расстоянии.
 - С) Любой из нас готов сдать нормативы по легкой атлетике.
 - Д) Мы с другом ответили на все вопросы.
 - Е) Пять не делится на три.
9. Сложноподчиненное предложение с придаточным причины
- А) Когда в товарищах согласия нет, на лад их дело не пойдёт.
 - В) Всякий труд важен, потому что облагораживает человека.
 - С) Дождь лил как из ведра, так что на крыльцо нельзя было выйти.
 - Д) Там, где ранее было устье реки, тропа взбирается на гору.
 - Е) Когда слух привык к тишине, я начал различать ворчание воды.
10. Главный член предложения
- А) обстоятельство
 - В) дополнение
 - С) подлежащее
 - Д) приложение
 - Е) определение
11. Все согласные звуки мягкие в слове
- А) веселье
 - В) широкий
 - С) мишень
 - Д) суровый
 - Е) встреча
12. Фразеологизм, имеющий значение *«усиливать какие-либо чувства»*
- А) попасть в переplet
 - В) подливать масло в огонь
 - С) шевелить мозгами
 - Д) прокрустово ложе
 - Е) отложить дело в долгий ящик
13. Ряд слов с пропущенной **-о-** в корне слова
- А) прил...гается, заг...р
 - В) р...сток, прекл...няться
 - С) накл...нился, выр...щивать
 - Д) заг...реть, антиприг...рный
 - Е) прол...жить, прокл...дывать

14. Глаголы 2 спряжения
- А) читать, умывать, играть
 - В) убирать, уметь, встать
 - С) помогать, думать, петь
 - Д) отдыхать, рисовать, писать
 - Е) видеть, смотреть, терпеть
15. Предложение с действительным причастием настоящего времени
- А) Пересохший пласт урожая не даст.
 - В) Ушедшая волна в ручей не вернётся.
 - С) Слово, идущее от сердца, согревает три зимы.
 - Д) Облетевший тополь серебрист и светел.
 - Е) Боец, упавший духом, никогда не будет победителем.
16. Повествовательное предложение (знаки препинания не расставлены)
- А) Сквозь волнистые туманы пробирается луна
 - В) А как хорош берёзовый лес
 - С) Что без страданий жизнь человека
 - Д) Не сотвори себе кумира
 - Е) Отчего ты так странно говоришь со мной
17. **Не** является словосочетанием
- А) синяя птица
 - В) любить природу
 - С) много думать
 - Д) думаю о родителях
 - Е) хочу любить
18. Ряд слов с пропущенной буквой **ё**
- А) прич...ска, отсеч...т, трещ...тка
 - В) щ...бет, девч...нки, ш...пот
 - С) ш...рох, уч...т, медвеж...нок
 - Д) капюш...н, крюш...н, расч...ска
 - Е) расч...т, уч...ба, ож...г (руку)
19. **Нельзя** образовать страдательное причастие настоящего времени от глагола
- А) помнить
 - В) уважать
 - С) слагать
 - Д) сжигать
 - Е) встречать
20. Предложение продолжено правильно: *Пустив стрелу,*
- А) она упала в болото.
 - В) её долго пришлось искать.
 - С) Иван-царевич отправился на ее поиски.
 - Д) она упала на купеческий двор.
 - Е) Ивану-царевичу не повезло.

Оқылым

Нұсқау: «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

ГЛОБАЛЬНОЕ ПОТЕПЛЕНИЕ

1. Глобальное потепление – термин, впервые использованный океанографом Уоллесом Смитом Брокером в статье 1975 года. В ней говорилось, что повышение уровня углекислого газа в атмосфере приведёт к явному потеплению и о потенциальных последствиях для климата действий человечества.

2. Изменения климата как природное явление – нормальный процесс саморегуляции планеты, но текущее потепление тесно связано с тем, что делает постиндустриальный человек. Доктор Джеймс Хансен из Колумбийского университета и его коллеги предсказали скорость увеличения температуры на поверхности Земли еще в 80-х.

3. Экономика большинства развивающихся стран растет за счет выработки нефти, газа и угля. Эти процессы – главные причины парникового эффекта. Появляется своеобразное «одеяло» из суперзагрязнителей: технического углерода, метана и гидрофлуорокарбона. Оно удерживает лишнее тепло в нижних слоях атмосферы и не прекращает «греть сильнее». Средняя температура тепла растет вместе с индустриальной активностью человека: производством, вырубкой лесов для технологических нужд, засеиванием новых территорий, созданием новых пастбищ.

4. Тема глобального потепления вышла за рамки исключительно научного дискурса в XX веке: общество занялось спасением планеты. «Мы должны мыслить в терминах выживания всего человечества», – считает Бенджамин Хортон, британский географ, профессор Наньянского технологического университета в Сингапуре. Результатом первого глобального обсуждения вопроса регулирования выбросов парниковых газов стал Киотский протокол 1997 года.

5. Остановить процесс изменения климатических условий не получится: полная минимизация промышленной деятельности при нынешней численности населения Земли невозможна. Тем не менее, человек не может смириться с тем, что негативные процессы климатических изменений могут приобрести необратимый характер. И предпринимаемые меры направлены на спасение планеты.

1. Результатом первого обсуждения вопроса регулирования выбросов парниковых газов в 1997 году является
 - A) Киотский протокол
 - B) Парижское соглашение
 - C) Пятый оценочный доклад
 - D) Саммит в Копенгагене
 - E) Рамочная конвенция ООН
2. Основные причины парникового эффекта указаны в абзаце
 - A) 1
 - B) 2
 - C) 4
 - D) 5
 - E) 3
3. Индустриальная активность человека **не** связана с
 - A) созданием новых пастбищ
 - B) выработкой нефти, газа и угля
 - C) засеиванием новых территорий
 - D) естественным вымиранием биологических видов
 - E) вырубкой лесов
4. Изменение климата как природного явления, по мнению автора, тесно связано с
 - A) очищением атмосферы
 - B) изменением направления ветра
 - C) опустыниванием значительной части суши
 - D) индустриальной активностью человека
 - E) перераспределением атмосферного давления
5. Термин, впервые использованный океанографом Уоллесом Смитом Брокером
 - A) глобальное потепление
 - B) тепловой стресс
 - C) антропоцен
 - D) аномальная жара
 - E) эффект альбедо

Нұсқау: «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

ОТКУДА СОЛНЦЕ БЕРЁТ ЭНЕРГИЮ

Долгое время оставалось непонятным, откуда Солнце берёт энергию. Какие только гипотезы не выдвигались! И бомбардировка метеоритами, и сжатие в результате гравитации.... Все эти версии отводили очень короткий срок жизни нашей звезде. И только один британский физик догадался, что энергия Солнца – результат ядерных реакций.

Им оказался Эрнест Резерфорд. Правда, он считал, что внутри звезды происходит радиоактивный распад. Но уже в 1920-х годах благодаря работам британского же астрофизика Артура Эддингтона стало очевидно, что в недрах Солнца и других звёзд идёт не распад, а обратный процесс – синтез ядер. Постепенно стало понятно и как эволюционировали звёзды. Кстати, именно понимание процессов, происходящих в недрах Солнца, поставило современную физику перед загадкой, которую не могли разрешить треть века и которая привела к фундаментальным открытиям и Нобелевской премии.

В ходе ядерных реакций внутри Солнца, согласно всем моделям, должно рождаться огромное количество нейтрино – частиц, которые то ли имеют массу покоя, то ли не имеют и, что точно, очень слабо взаимодействуют с веществом. Тем не менее их можно зарегистрировать и разделить на типы: электронные, мюонные и тау-нейтрино. Так вот, на Солнце должны были образовываться электронные нейтрино, в строго определённом количестве. Однако то, что фиксировали учёные, было примерно в три раза меньше. В чём же дело?

В принципе, ещё в 1957 году советско-итальянский физик Бруно Понтекорво предположил, что нейтрино могут превращаться друг в друга. Это гипотетическое явление называли нейтринными осцилляциями. Полвека спустя японец Такааки Кадзита и канадец Артур Макдональд смогли экспериментально подтвердить эту гипотезу, одним махом разрешив парадокс дефицита солнечных нейтрино. Оказывается, за те минуты, что они летят к Земле, часть электронных нейтрино превращается в нейтрино другого вида, доказывая тем самым, что у них есть масса. Открытие было удостоено Нобелевской премии по физике 2015 года.

6. Британский астрофизик, благодаря работам которого стало очевидно наличие в недрах Солнца синтеза ядер
- А) Бруно Понтекорво
 - В) Артур Эддингтон
 - С) Эрнест Резерфорд
 - Д) Артур Макдональд
 - Е) Такааки Кадзита

7. Предположение Бруно Понтекорво о том, что нейтрино могут превращаться друг в друга, получило название
 - А) нейтринные осцилляции
 - В) электронные нейтрино
 - С) солнечные нейтрино
 - Д) тау-нейтрино
 - Е) мюонные нейтрино
8. Согласно тексту, часть электронных нейтрино превращается в нейтрино другого вида, когда
 - А) идет ядерная реакция
 - В) летят к Земле
 - С) сжимаются в результате гравитации
 - Д) эволюционируют
 - Е) сталкиваются с метеоритами
9. Британский физик, который впервые предположил, что энергия Солнца – результат ядерных реакций
 - А) Бруно Понтекорво
 - В) Артур Эддингтон
 - С) Артур Макдональд
 - Д) Эрнест Резерфорд
 - Е) Такааки Кадзита
10. Вопрос, на который можно ответить, используя информацию текста
 - А) Чем Солнце отличается от других звезд?
 - В) С помощью чего изучались ядерные реакции?
 - С) Как сменяются день и ночь?
 - Д) Какое открытие было удостоено Нобелевской премии по физике?
 - Е) По какой причине человек видит Солнце в желтом цвете?

ОРЫС ТІЛІ

пәнінен сынақ аяқталды.

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. «Әдиб Ахмет» атағына ие болған ғұлама
 - A) Әбу Насыр әл-Фараби
 - B) Махмұд Қашқари
 - C) Жүсіп Баласағұн
 - D) Қожа Ахмет Йасауи
 - E) Ахмет Йүгінеки
2. Қазыбек бидің *бірден онға дейінгі* өсиет сөзінің *бесіншісінің* жауабы
 - A) төскейге шыға алмаған кәрілік жаман
 - B) аймағын билей алмаған хан жаман
 - C) білікті адамнан белгілі азамат тумаған жаман
 - D) серкесіз бастаған қой жаман
 - E) жетем дегеніне жете алмаған жаман
3. Атасы – Сүйініш, анасы –Бозтуған, өзі Еділді мекен еткен жырау
 - A) Шалкиіз жырау
 - B) Қазтуған жырау
 - C) Ақтамберді жырау
 - D) Үмбетей жырау
 - E) Жиёмбет жырау
4. А.Құнанбаевтың «Жаздыгүн шілде болғанда» өлеңі жазылған жер
 - A) Шыңғыстау
 - B) Көпбейіт
 - C) Қарқаралы
 - D) Таймақкөл
 - E) Қарамола
5. Қажы атанған ақын
 - A) М.Көпейұлы
 - B) Ш.Құдайбердіұлы
 - C) М.Мөңкеұлі
 - D) А.Құнанбаев
 - E) Қ.Күржіманұлы
6. «Зілді бұйрық», «Патша әмірі тарылды» өлеңдерінің авторы
 - A) Ж.Жабаев
 - B) Ш.Құдайбердіұлы
 - C) М.Дулатов
 - D) Қ.Аманжолов
 - E) М.Жұмабаев

7. Қорқыттың «Дерсеханұлы Бұқаш туралы жыр» жырындағы бергі дәуірдің қоспасы
 - А) Адамгершілікті ардақтау идеясы
 - В) Сыйлы орынға отыру
 - С) Бейбіт өмірді аңсау
 - Д) Құдайдан медет сұрау
 - Е) Болашақтың тірегі санау
8. «Қозы Көрпеш – Баян сұлу» жырындағы құдаласу салты
 - А) ежеғабыл
 - В) басқұда
 - С) ханқұда
 - Д) ежелгі құда
 - Е) бесікқұда
9. Асанқайғының *«Жерің семіз, шөбің шүйгін, қарың мол, топырағың май екен, қадіріңді егін салған білер»* деп теңеген жер атауы
 - А) Шыңғырлау
 - В) Қарсақбай
 - С) Жуалы
 - Д) Аспара
 - Е) Маңғыстау
10. Үкілі Ыбырайдың «Арарай» әні орындалатын опера
 - А) «Қорлан»
 - В) «Ер Тарғын»
 - С) «Зәуреш»
 - Д) «Біржан-Сара»
 - Е) «Жалбыр»
11. Ә.Найманбаевтың Қытай жеріне өтіп, ел аралап жүргендегі шығарған өлеңі
 - А) «Күшік болысқа»
 - В) «Мешбетті көргендегі сөзі»
 - С) «Іледегі керуен сарай»
 - Д) «Жазықбайға айтқан сөзі»
 - Е) «Қаратаудың басынан түсер сағым»
12. С.Торайғыровтың Алаш ардақтылары туралы жазған шығармасы
 - А) «Кедей»
 - В) «Шәкірт ойы»
 - С) «Ендігі беталыс»
 - Д) «Таныстыру»
 - Е) «Бір адамға»
13. «Жастарға», «Біздің мақсатымыз» атты туындылардың авторы
 - А) М.Жұмабаев
 - В) М.Дулатов
 - С) М.Әуезов
 - Д) Ж.Аймауытов
 - Е) Ш.Құдайбердіұлы

14. *...Не босатып елді алып,
Не тұтқын боп мен қалып,
Халық үшін мен-ақ
Жау қолында өлейін.*
Жамбыл туындысындағы ерлік тұлғасы суреттелген кейіпкер
А) Сұраншы
В) Майкөт
С) Өтеген
D) Құдияр
Е) Сүйінбай
15. Ғ.Мұстафиннің «Қарағанды» романындағы адамдар төңірегінде ашылатын бейне
А) Ардақ
В) Мейрам
С) Жанат
D) Күлпаш
Е) Алма
16. *Арқаның кербез сұлу Көкшетауы,
Дамылсыз сұлу бетін жуған жауын.
Жан-жақтан ертелі- кеш бұлттар келіп,
Жүреді біліп кетіп есен-сауын.*
Өлең жолдарындағы буын, бунақ саны
А) Төрт бунақты, 9 буынды
В) Бес бунақты, 11 буынды
С) Үш бунақты, 10 буынды
D) Бес бунақты, 10 буынды
Е) Үш бунақты, 11 буынды
17. Доспамбет жыраудың «астына қарт күреңді мініп», «болат қылыш асынып», «күңіреніп күн түбіне жортқан» кейіпкері
А) ру басшысы
В) түрік патшасы
С) хан
D) өзі
Е) халық
18. *«Поэзияға бейімділік, әсіресе, бірден төгіп айтқыштық – барлық көшпенді расалардың ерекшелігі»*
Шоқанның берілген сөзі арқау болған еңбегі
А) «Қазақтардағы шамандықтың қалдығы»
В) «Қырғыздар туралы жазбалар»
С) «Оңтүстік Сібір губернияларының тарихынан аңғармалар»
D) «Ыстықкөл сапарының күнделігі»
Е) «Қазақтың халық поэзиясының түрлері туралы»

19. *«Ақ боз ат - менің тұлпарым,
Шалқыған көңіл сұңқарым.
Көкірек керіп жұттым мен,
Ауаның жазғы жұпарын...»*
Үзінді алынған С.Сейфуллиннің өлеңі
А) «Дала»
В) «Қырда»
С) «Орман»
D) «Тау ішінде»
Е) «Сағындым»
20. *«Ысқақ – қазір жиырма бестерге келген, үйлі-баранды, ересек жігіт...
Ондайда Демежанға жоламай, қаиқалақтап, із жасырған болады.»*
Үзінді Қ.Жұмаділовтің қай шығармасынан алынған.
А) «Соңғы көш»
В) «Жамал»
С) «Қаздар қайтып барады»
D) «Сарыжайдау»
Е) «Тағдыр»

Нұсқау: «Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмасы беріледі».

21. «Күлтегін» жырындағы түркілердің тауғаштарға бағынуының себеп(-тер)і
- A) тегін ұмытпағандығы
 - B) ұрпақтардың жігерсіздігі
 - C) сатқындардың әсері
 - D) алтын-күмісіне алданғаны
 - E) елдің береке-бірлігі
 - F) мұрагерлерінің жас болуы
 - G) көсемдерін дәріптеуі
 - H) елдің тәуелсіздігі
22. «Керкұла атты Кендебай» ертегісіндегі кедейлер мекен еткен жер
- A) Барсакелмес елі
 - B) Борықбұлақтың басы
 - C) Қаратаудың ойы
 - D) Қарасудың бойы
 - E) Жетісудың жері
 - F) Сорбұлақтың басы
 - G) Шыңыраудың жаны
 - H) Маңғыстаудың маңы
23. Шалкиіздің Темір бейнесін толықтыра түсетін өлең(-дер)і
- A) «Арық хан»
 - B) «Тобылғының берігі»
 - C) «Мен иемнің күнінде»
 - D) «Қатынасы биік көлдерден»
 - E) «Бар күшінді сынамай»
 - F) «Бостаны барды теректің»
 - G) «Айдынға шүйсең, тардан шүй»
 - H) «Боз үстінде от жаққан»
24. Д.Бабатайұлының жәндіктерді мысалға ала отырып, ұйымшылдыққа шақыратын өлең(-дер)і
- A) «О, Ақтан жас, Ақтан жас»
 - B) «Ақжайлау мен Сандықтас»
 - C) «Асқар таудың сәні жоқ»
 - D) «Аягөз»
 - E) «О, Сарыарқа, Сарыарқа»
 - F) «Сүлейменге»
 - G) «Замана»
 - H) «Ата қоныс Арқадан»

25. Шәкәрімнің тарихты, салт-дәстүрді сипаттайтын дастан(-дар)ы
- A) «Тіршілік, жан туралы»
 - B) «Қалқаман-Мамыр»
 - C) «Еңлік-Кебек»
 - D) «Ләйлі-Мәжнүн»
 - E) «Қорқыттың сарыны»
 - F) «Жастық туралы»
 - G) «Үш анық»
 - H) «Мұтылғанның өмірі»
26. Ж.Жабаевтың сатиралық өлең(-дер)і
- A) «Әкеме»
 - B) «Кәдірбайдың төбеті»
 - C) «Әкеме»
 - D) «Ленинградтық өренім»
 - E) «Есенәлі мешкейге»
 - F) «Зілді бұйрық»
 - G) «Жылқышы»
 - H) «Аттандыру»
27. Әл-Фарабидің «Тіршілікте құрыштай бол төзімді» шығармасындағы ең өзекті тақырыбы (тақырыптары)
- A) жақсы қасиетті жетілдіру
 - B) балалық биік мақсаттар қоя білу
 - C) уақыт атты қасиетті ұғымды бағалау
 - D) еңбек етуге шақыру
 - E) табиғат құбылыстарын адамша бейнелеу
 - F) өміріңді босқа өткізбеу
 - G) өз-өзіне мықты болу
 - H) адамның төзімді болуы
28. «Алпамыс батыр» жырындағы Сарыбай мен Байбөрі құдалығынан қалған салт(-тар)
- A) тойбастар
 - B) бесікке салу
 - C) ұн жағу
 - D) құйрық жеу
 - E) жар-жар
 - F) көңіл айту
 - G) жақсы ат қою
 - H) қалыңдық ойнау

29. Көне эпостық жыр(-лар)
- A) «Шопан ата»
 - B) «Құбығұл»
 - C) «Қобыланды батыр»
 - D) «Зеңгі баба»
 - E) «Ер Тарғын»
 - F) «Қамбар батыр»
 - G) «Құламерген-Жоямерген»
 - H) «Дотан батыр»
30. Ы.Алтынсаринге оқу-ағарту мәселелері жөнінде көмек берген педагог(-тер)
- A) К.Ушинский
 - B) В.Катаринский
 - C) Л.Толстой
 - D) В.Григорьев
 - E) Я.Каменский
 - F) Н.Гоголь
 - G) И.Паульсон
 - H) Н.Ильминский
31. Ш.Уәлихановтың Қырғыз Алатауына жасаған екінші саяхаты кезінде жазған еңбегі (еңбектері)
- A) «Жоңғария очерктері»
 - B) «Қырдағы мұсылманшылық туралы»
 - C) «Сот реформасы туралы жазбалар»
 - D) «Үлкен орда қырғыз-қайсақтары туралы»
 - E) «Ыстықкөл сапарының күнделігі»
 - F) «Қырғыздар туралы жазбалар»
 - G) «Қырғыздардың көші-қоны туралы»
 - H) «Жарық жұлдыз»
32. М.Дулатовтың оқулығы (оқулықтары)
- A) «Қирағат» кітабы
 - B) «Есеп құралы»
 - C) «Психология»
 - D) «Тәрбиеге көмекші»
 - E) «Ана тілі»
 - F) «Әдебиет теориясы»
 - G) «Қазақ хрестоматиясы»
 - H) «Әдебиет танытқыш»

33. Ш.Құдайбердіұлының еңбек(-тер)і
- А) «Ақын шабыты»
 - В) «Сентябрь»
 - С) «Үш анық»
 - Д) «Ғалия»
 - Е) «Ғылым туралы»
 - Ғ) «Мұсылмандық белгісі»
 - Г) «Жамбылға»
 - Н) «Қазақ айнасы»
34. М.Әуезовтің «Қорғансыздың күні» әңгімесінің кейіпкер(-лер)і
- А) Ақан, Қалтай
 - В) Тоқпамбет, Мұсақұл
 - С) Дәркембай, Базаралы
 - Д) Кәмшат, Ызғұтты
 - Е) Жарасбай, Сәлмен
 - Ғ) Қатша, Сәт
 - Г) Кебек, Абыз
 - Н) Мұқаш, Жақып
35. Ғ.Мүсіреповтің «Оянған өлке» романына қатысы жоқ кейіпкер(-лер)
- А) Бұланбай, Сүгірәлі
 - В) Қайрош, Ақбота
 - С) Алшағыр, Байшегір
 - Д) Неволя, Ушаков
 - Е) Бораш, Шеген
 - Ғ) Шило, Рязанов
 - Г) Баян, Көрпеш
 - Н) Жұман, Игілік
36. Әсемпаз болма әрнеге,
Өнерпаз болсаң, арқалан.
Сен де бір кірпіш дүниеге,
Кетігін тап та, бар, қалан!
- Шумақтағы буын, бунақ, ұйқас түрі
- А) 8 буынды, 3 бунақты, шалыс ұйқас
 - В) 7 буынды, 3 бунақты, еркін ұйқас
 - С) 8 буынды, 2 бунақты, еркін ұйқас
 - Д) 3 буынды, 4 бунақты, егіз ұйқас
 - Е) 4 буынды, 3 бунақты, қара өлең ұйқасы
 - Ғ) 8 буынды, 2 бунақты, шалыс ұйқас
 - Г) 5 буынды, 2 бунақты, аралас ұйқас
 - Н) 8 буынды, 2 бунақты, шұбыртпалы ұйқас

37. Ақанның қызды «ақ жамбыға», «қоңыр қазға», «сармойын аққуға» теңеген туындысы (туындылары)
- A) «Ақ көйлек»
 - B) «Кербез сұлу»
 - C) «Балқадиша»
 - D) «Ұрқияжан»
 - E) «Көкежендет»
 - F) «Сырымбет»
 - G) «Үш тоты»
 - H) «Мақпал қыз»
38. Ғ.Мүсіреповтің «Оянған өлке» романында ерлік, батырлық қасиеттерімен көпшілік арасынан оқшауланып көрінетін кейіпкер(-лер)і
- A) Игілік
 - B) Ордабай
 - C) Шорман
 - D) Жаяу Мұса
 - E) Көпей
 - F) Бұланбай
 - G) Ақан сері
 - H) Байжан
39. *Сенсің - күн: тек мен үшін нұрын шашқан,*
Сенсің - сусын: көкірек шөлін басқан.
Сенсің - бақыт: менімен душарласқан,
Сенсің - жар: жүрегімнің сырын ашқан.
Үзіндідегі көркемдік тіл ерекшеліктері
- A) эпизод
 - B) аллитерация
 - C) сарказм
 - D) кейіптеу
 - E) ирония
 - F) гипербола
 - G) анафора
 - H) эллегия

40. Ғ.Мұстафиннің «Шығанақ» романындағы Олжабекке ұқсас кейіпкерлері бар

автор(-лар)

A) Ғ.Мүсірепов

B) С.Ерубаев

C) Б.Майлин

D) А.Твардовский

E) С.Мұқанов

F) М.Әуезов

G) М.Шолохов

H) С.Сейфуллин

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

пәнінен сынақ аяқталды.